

CORVINUS
 HUNGÁRIKUM
 SZÉKESFEHÉRSÉG
 BORVIDÉKEI
 SZÖLŐVETÉLKEDŐ
 SZÖLŐVETÉLKEDŐ

Szabó Attila

A Duna Borrégió és borvidékeinek eredetvédelmi rendszere

Szőlészeti, Borászati és Bormarketing Konferencia
 Lakitelek, 2011. február 15.

CORVINUS

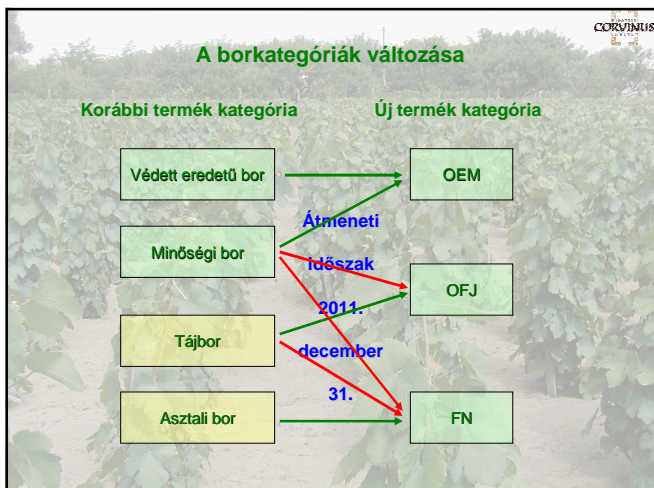
Bevezetés

- borsiaci reform \rightarrow versenyképesség növelése
 \rightarrow egységes szabályozás ("latin" alapú)
- "paradigma-" és szemléletváltás
 - a származási hely prioritása a rögzített minőségi paraméterekkel (van-e földrajzi jelzés vagy nincs \rightarrow nem minőségi kategóriák)
 - a tipikusság kifejezése (termőhely - fajta - technológia)
- a termék követhetősége és garanciális háttér (adatszolgáltatás, nyilvántartás és ellenőrzés, gazdasági akta)
- mit és hogyan szabályozni (tartalom, mélység, ellenőrzés)
- közös megegyezés és döntés
 - terméknevezések földrajzi meghatározása
 - "ellenőrzési pontok" meghatározása (fajta, technológia, stb.)
- átmeneti időszak \rightarrow régi és új megnevezési rendszer (2012-ig)
- **előzmények, eddigi eredmények, további feladatok**

CORVINUS

Szemponatok

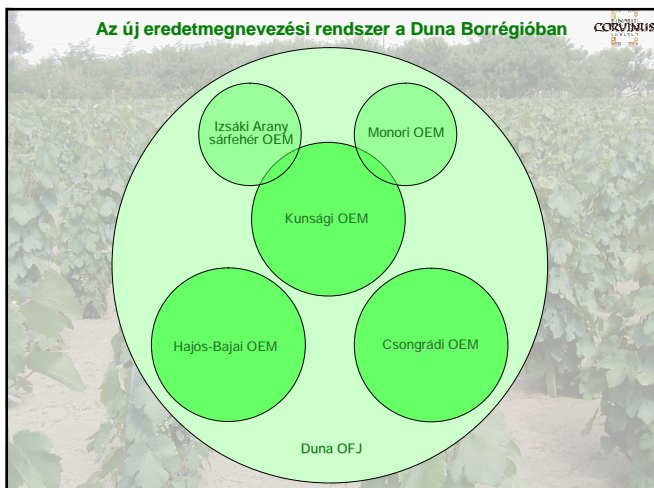
- megfelelés az EU és a magyar jogszabályoknak
- támaszkodjon a meglévő hagyományok, gyakorlat és szabályozás elemeire
- megvalósíthatóság és működőképesség
- piaci és marketing szerep
- **határidő: 2011. május 31.**

CORVINUS

A termékleírás elemei

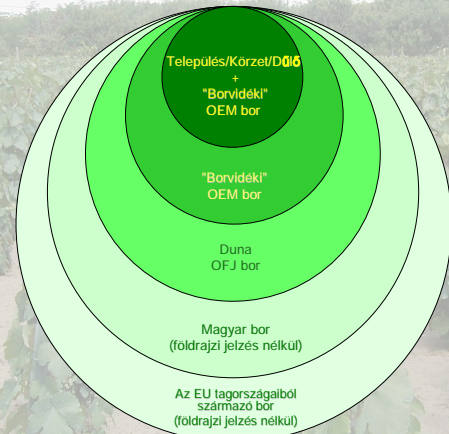
- a termék megnevezése
- területi lehatárolás (szőlőterület és borelőállítás)
- termék kategóriák és -típusok meghatározása
- fajtahasználat
- hozamszabályozás
- termék előállítás - szőlészeti és borászati technológia
- analitikai és érzékszervi paraméterek
- kiszerelés, címkézés
- nyilvántartások, adatszolgáltatások, bejelentések
- borok mintavétele és érzékszervi minősítése
- ellenőrzés
- a termékek és a termőhely közötti összefüggés

Eredetmegnevezés és területi lehatárolás

Földrajzi név	Kisebb földrajzi egység	Kategória
Csongrád	Település	OEM
Hajós-Baja	Település	OEM
Kunság	Település	OEM
	Körzet	
	Dőlő	
Izsáki arany sárfehér	-	OEM
Monor	-	OEM
Duna	-	OFJ

Az új eredetmegnevezések rendszere

A termékkategóriák és -típusok (Kunsági OEM javaslat)

Termékkategória	Bor			
	Fehér	Rosé (rozé)	Siller	Vörös
Hagyományos és egyéb kifejezés	Primőr vagy újbor	Primőr vagy újbor	-	Primőr vagy újbor
	-	-	-	-
	Muskotály(os)	-	-	-
	Barrique	-	-	Barrique
	Válogatott szüretelésű	Válogatott szüretelésű	Válogatott szüretelésű	Válogatott szüretelésű
	Késői szüretelésű	-	-	Késői szüretelésű
	Töppedt szőlőből készült	-	-	Töppedt szőlőből készült
	Első szüret	-	-	Első szüret
	Gyöngyöző bor	Gyöngyöző bor	-	-
	Küvé	Küvé	Küvé	Küvé
	Jégbor	-	Jégbor	Jégbor
	Biobor	Biobor	Biobor	Biobor
Édesség jelzése	Száraz Félszáraz Féledes Édes	Száraz Félszáraz Féledes Édes	Száraz Félszáraz	Száraz Félszáraz Féledes Édes

Fajtahasználat (Kunsági OEM javaslat)

Fehér bor	Rosé, siller és vörösbor	Jégbor
Chardonnay	Cabernet franc	Olasz rizling
Cserzei fűszeres	Cabernet sauvignon	Rajnai rizling
Ezerfürtű	Kadarka	Szürkebarát
Ezerjő	Kékfrankos	Tramini
Generosa	Merlot	Zöld veltelini
Hárslevelű	Portugieser	Cabernet franc
Irsai Olivér	Pinot noir	Cabernet sauvignon
Jubiläum 75	Zweigelt	Kékfrankos
Karát		
Királyleányka		
Kövidinka		
Müller-Thurgau		
Olasz rizling		
Ottonei muskotály		
Pinot blanc		
Pozsonyi fehér		
Rajnai rizling		
Sauvignon blanc		
Szürkebarát		
Tramini		
Zöld veltelini		
Zenit		
Cabernet franc		
Cabernet sauvignon		
Kadarka		
Kékfrankos		
Portugieser		
Zweigelt		

Kizárólag OEM és OFJ eredetmegnevezések esetében használható fajtanevek

Fajtanév, ami földrajzi helyre utal	Egyéb fajták
Fehér Burgundi, Burgundi	Arany sárfehér
Grauburgunder	Cirfandli
Kisburgundi kék	Furmint
Nagyburgundi	Juhfark
Spätburgunder	Kabar
Weißburgunder	Kadarka
Blaufränkisch	Kéknyelű
Kékfrankos	Kövérshőlő
Budai	Rózsakő
Duna gyöngye	Vulcanus
Rajnai rizling	Zeusz
Rheinriesling	Zéta
Rhine Riesling	
Zala gyöngye	

Termékelőállítás - szőlészeti és borászati technológia

A mindenkor hatályos magyar és EU jogszabályok és előírások alapján

Szőlőtermesztés

- művelésmód és ültetvénysűrűség
- hozamszabályozás
 - 100 hl/ha = OEM (~13-14 t/ha)
 - 120 hl/ha = OFJ (~16-17 t/ha)
- szüret időpontja, módja és a szőlő minősége

Borkészítés, termékelőállítás

- a termékkategóriáknak és -típusoknak megfelelően

Analitikai és érzékszervi paraméterek

- a mindenkor hatályos magyar és EU jogszabályok és előírások alapján
- a termék kategóriáknak és -típusoknak megfelelően

Kiszérelés, címkézés

- a mindenkor hatályos magyar és EU jogszabályok és előírások alapján
- OEM Ø 0,75 / 0,5 literes üveg- illetve ásványi anyagból készült palack
- OFJ Ø alapvetően nincs megkötés
- egyéb jelzések használata (logo)

Nyilvántartások, adatszolgáltatások, bejelentések

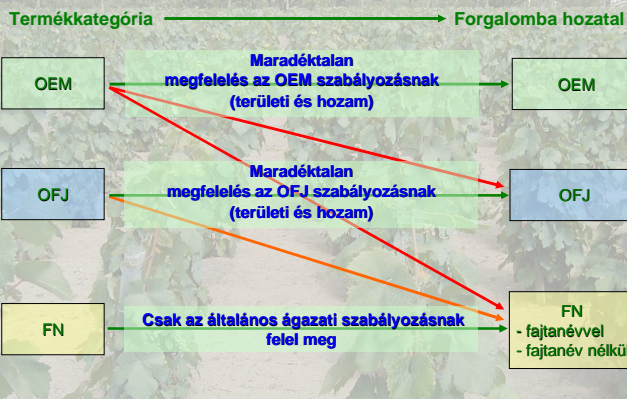
Nyilvántartások és adatszolgáltatás

- származási bizonyítványok
- pincekönyv
- forgalomba hozatali engedélyek
- jegyzőkönyvek (a termelés, minősítés során keletkező)
- informatikai nyilvántartások (HEGYIR, VinGIS, stb.)

Bejelentések

- termelési szándék (OEM, OFJ)
- szigorúbb feltételekhez kötött termékek termelése
- **"visszaminősítés"**

Termékkategóriák váltásának lehetőségei

Nyilvántartások, adatszolgáltatások, bejelentések

Nyilvántartások és adatszolgáltatás

- származási bizonyítványok
- pincekönyv
- forgalomba hozatali engedélyek
- jegyzőkönyvek (a termelés, minősítés során keletkező)
- informatikai nyilvántartások (HEGYIR, VinGIS, stb.)

Bejelentések

- termelési szándék (OEM, OFJ)
- szigorúbb feltételekhez kötött termékek termelése
- **"visszaminősítés"**
- kiszérelés
- OEM és OFJ bor kiszállítása a termőhelyről

Borok mintavétele és érzékszervi minősítése

- Helyi Borvizsgáló Bizottság szabályzata alapján
- termékleírás érzékszervi paramétereinek alapján

Ellenőrzés

- **hatósági (MgSzH)**
- **termékleírás belüli (hegyközségi rendszer)**

A termékleírás belüli ellenőrzés rendszere

Ellenőrzési pontok	Ellenőrzés módszere	Igazoló dokumentum	Illetékes szervezet
1. Strukturális elemek <ul style="list-style-type: none"> • Lehatárolás • Szőlőültetvény • Pincetechnológia 	<ul style="list-style-type: none"> • Adminisztratív • Éves ellenőrzési programon alapuló helyszíni ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> • Kataszteri lapok • Jegyzőkönyv 	<ul style="list-style-type: none"> • Hegyközségi Tanács • Hegyközség
2. Évjáratfüggő elemek			
2.1. Szőlő eredetének igazolása <ul style="list-style-type: none"> • Szőlészeti technológia • Potenciális terméshozam • Szűret ideje és módja • A szőlő szárazsága, mennyisége és minősége 	<ul style="list-style-type: none"> • Adminisztratív • Éves ellenőrzési programon alapuló helyszíni ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> • Záradék vagy jegyzőkönyv • Szűreti jelentés • Szőlőszármazási bizonyítvány 	<ul style="list-style-type: none"> • Hegyközségi Tanács • Hegyközség
2.2. Bor eredetének igazolása <ul style="list-style-type: none"> • A bor eredete, mennyisége és minősége • Tovább-feldolgozásra átadott bor • Alkalmazott borászati technológia 	<ul style="list-style-type: none"> • Adminisztratív • Éves ellenőrzési programon alapuló helyszíni ellenőrzés 	<ul style="list-style-type: none"> • Első borszármazási bizonyítvány • Borszármazási bizonyítvány • Jegyzőkönyv 	<ul style="list-style-type: none"> • Hegyközségi Tanács • Hegyközség
3. Forgalomba hozatali eljárás <ul style="list-style-type: none"> • Mintavétel • Organoleptikus paraméterek • Analitikai paraméterek 	<ul style="list-style-type: none"> • Tétéles mintavétel • Érzékszervi minősítés • Adminisztratív 	<ul style="list-style-type: none"> • Jegyzőkönyv • Akkreditált analitikai vizsgálat jegyzőkönyve 	<ul style="list-style-type: none"> • Hegyközségi Tanács • Hegyközség • Helyi Borvizsgáló Bizottság titkára

Borok mintavétele és érzékszervi minősítése

- Helyi Borvizsgáló Bizottság szabályzata alapján
- a termékleírás érzékszervi paramétereire alapján

Ellenőrzés

- hatósági (MgSzH)
- termékleíráson belüli (hegyközségi rendszer)

Szankcionálás

- figyelmeztetés a szabályozás teljes körű betartására
- az eredetmegnevezés használatának eltiltása

A termékek és a termőhely közötti összefüggés

Az eredetmegnevezési kategóriák összehasonlítása

Szabályozási terület	OEM	OFJ	FN
Földrajzi eredet			
• termékmegnevezések és termőhelyek	A "Borvidék" valamennyi települése és ültetvényei (+ település / körzet / dűlő megnevezése)	A Csongrádi, Kunsági és Hajós-Bajai "borvidék" valamennyi települése és ültetvényei	Magyarország valamennyi települése és ültetvényei
• a termék és a termőhely kapcsolata	Szoros, amit "bizonyítani" kell	Szoros, amit le kell írni	Nincs
Fajtahasználat (fajta-megnevezés esetén)			
• Vitis vinifera fajták	Engedélyezett	Engedélyezett	Engedélyezett
• külön szabályozott fajták	Engedélyezett	Engedélyezett	Nem engedélyezett
• interspeciális fajták	Nem engedélyezett	Engedélyezett	Engedélyezett
Hozamkorlátozás	Szigorúan szabályozott (<100 hl/ha)	Szigorúan szabályozott (<120 hl/ha)	Nem szabályozott
Szőlészeti és borászati technológia, termék	Ágazati "alapszabályozás" szigorúbb feltételekkel	Ágazati "alapszabályozás" szigorúbb feltételekkel	Ágazati "alapszabályozás"
Adminisztráció, ellenőrzés	Átlagosnál nagyobb	Átlagosnál nagyobb	Átlagos
Termelési és piaci méret	Nagy / Kicsi	Nagyobb	Legnagyobb
Integrációs lehetőségek	Nagy / Kicsi	Nagyon nagy	Nagyon nagy
Ismertség	Nagy / Kicsi (?)	Kicsi (?)	Nem értelmezhető (fajta, márka)
Elismertség	Kicsi - közepes (?)	Közepes (?)	Nem értelmezhető (fajta, márka)

A szabályozási elemek biztosítása a termelésben

Szabályozási elem	Szőlőtermesztő	Borász
Földrajzi eredet		
Hozamkorlátozás		
Fajtahasználat		
Fajta-azonosság		
Szőlészeti technológia		
Borászati technológia		
Palackozás, forgalombahozatal		
Piac		

Az új eredetmegnevezési kategóriák várható „ráfördítés- és hozamváltozásai”

Megnevezési kategória	"Ráfördítés"		"Hozam"	
	Szabályozás, adminisztráció	Technológia	Szőlőpiac (mennyiség)	Borpiac (mennyiség)
Egyedi OEM	+++	+++	-	-
"Borvidéki" OEM	++	++	-	-
Duna OFJ	+	+	+	++
FN	+	0	++	++

A jelenlegi kategóriákhoz képest
 + növekedés
 - csökkenés
 0 nincs változás

További feladatok

A kérdéses pontok tisztázása

A termékleírások véglegesítése és elfogadtatása

A termékleírások benyújtása

A hegyközségi szervezet felkészítése a működtetésre

A termelők folyamatos tájékoztatása a rendszer gyakorlati működéséről, a feladatokról és tennivalókról

Az új eredetmegnevezési rendszerre épülő piaci és marketing stratégia és programok építése, a rendszer megismertetése a piaccal és a fogyasztókkal

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!